Behandeling

Hormoonbehandeling bij prostaatkanker

Prostaatkanker groeit onder invloed van het mannelijk hormoon testosteron. Door dit hormoon uit te schakelen wordt bij 80% van de patiënten de groei van kankercellen afgeremd en kan de eventuele (bot)pijn worden verlicht. Het uitschakelen van de invloed van testosteron kan op verschillende manieren gebeuren.

Bij kanker van de prostaat is er sprake van een ongeremde groei van de klierbuisjes cellen. Bij het voelen van de prostaat is deze verandering soms als een verharding merkbaar.

Zoals bij de meeste soorten kanker, kunnen er ook bij prostaatkanker uitzaaiingen optreden. Kankercellen kunnen via het lymfevocht en via het bloed worden uitgezaaid. Als er uitzaaiingen zijn vastgesteld, is er geen behandeling gericht op genezing mogelijk. Wel kan de ziekte met medicijnen voor bepaalde tijd worden teruggedrongen of worden stilgezet.

(073) 553 60 10
Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over de behandeling.

De behandeling

De hormonale behandeling van prostaatkanker houdt in dat de invloed van het hormoon testosteron wordt uitgeschakeld. Dit kan op verschillende manieren gebeuren:

Operatie aan de zaadballen

De operatie waar de aanmaak van mannelijke hormonen wordt verminderd, wordt ook wel de castratie genoemd. Hierbij worden onder plaatselijke verdoving beide zaadballen, of alleen het weefsel in de zaadballen dat hormonen aanmaakt, weggehaald. Hoewel castratie in medisch opzicht geen grote operatie is, kan deze ingreep emotioneel veel van een man vragen. Door deze operatie kunnen sommige mannen, naast het verlies van hun potentie, last krijgen van opvliegers. Een verschijnsel dat ook vrouwen in de overgang kennen.

Gebruik van medicijnen

Er zijn medicijnen die de productie en/of werking van het mannelijk hormoon testosteron kunnen blokkeren. Testosteron wordt gemaakt in de zaadballen en de bijnieren. De hypofyse (een klier in de hersenen) produceert een hormoon dat de zaadballen aanzet tot testosteronproductie. Door het toedienen van medicijnen wordt de groei van kankercellen geremd. Deze medicijnen zijn er in verschillende vormen:

- Injecties, bijvoorbeeld gosereline, leuproreline, busereline en decapeptyl. Dit zijn langwerkende preparaten die met een

injectie in de buikwand worden toegediend. Deze injecties leggen de hormoonproductie in de hypofyse stil. Ze worden 1 keer per 3 maanden toegediend door een verpleegkundige van de thuiszorg.
- Tabletten, bijvoorbeeld bicalutamide, nilutamide, flutamide, cyproteron. Dit zijn tabletten die u dagelijks in moet nemen. Deze tabletten blokkeren de werking van testosteron uit de zaadballen en de bijnieren.
- Combinatie-therapie van injecties en tabletten. De injecties en de tabletten worden vaak samen voorgeschreven, zodat de hele productie van het testosteron stil wordt gelegd.

Risico's

Uw geslachtsdrift en erecties kunnen afnemen als gevolg van hormonale beïnvloeding. Als er geen testosteron-productie meer is, kunt u soms last krijgen van opvliegers en enige borstontwikkeling met pijnlijke tepels.

Bij een opvlieger krijgt u het enkele minuten warm en ontstaan er rode plekken in uw gezicht en hals. Dit is ongevaarlijk, maar soms wel hinderlijk. Vaak is deze klacht met medicijnen te verhelpen.

U kunt in deze folder (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sterke-botten-bij-prostaatkanker) meer lezen over de invloed van de behandeling van prostaatkanker op de gezondheid van uw botten.

Tenslotte

De uroloog heeft de beschikking over een aantal behandelmethoden. Helaas is volledige genezing met deze methoden niet meer mogelijk. Wel kan de groei worden afgeremd en de klachten worden verminderd, zodat een actief en aangenaam leven mogelijk blijft. Met deze behandeling kan het ziekteproces vaak jarenlang onderdrukt worden.

Krijgt u een gecombineerde behandeling van hormonale therapie en radiotherapie? Dan ligt dit anders. Het doel van deze therapie is een genezende behandeling.

De uroloog bespreekt steeds met u het verdere verloop van uw ziekte.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Neem dan contact op met:

- Polikliniek Urologie, telefoonnummer: (073) 553 60 10. Bereikbaar op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur.
- Oncologieverpleegkundige en verpleegkundig specialist Urologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/spreekuur-oncologieverpleegkundige-en-verpleegkundig-specialist-urologie), telefoonnummer: (073) 553 78 16. Bereikbaar op werkdagen tijdens het telefonisch spreekuur van 09.00 tot 10.30 uur. Voor dringende zaken buiten deze tijden belt u via de polikliniek Urologie.
- Oncologisch centrum, telefoonnummer: (073) 553 82 25.

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Urologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie)

Code URO-012

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis